

گذر

محرز شدن تخلف شرکت خودروسازی آذوبیکو

● معاون نظارت بر کالاهای اساسی و سرمایه‌ای سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با تاکید بر اینکه پرونده تخلف گروه صنعت خودروی آذربایجان برای سازمان محرز شده است، گفت: پرونده تخلف این خودروساز برای رسیدگی به سازمان تعزیرات حکومتی منتقل شده است.به گزارش فارس حدود پنج هزار نفر از مال‌باختگان خرید خودرو از شرکت خودروسازی صنعت خودروی آذربایجان «آذوبیکو» با ثبت سوزه «عدم انجام تعهدات شرکت خودروسازی صنعت خودروی آذربایجان «آذوبیکو» در سامانه «فارس من» خواستار احقاق حقوق خود از مراجع ذی‌صلاح و قانونی شدند.براساس اعلام این مال‌باختگان شرکت آذوبیکو بعد از اعلام برنامه زمان بندی تحریم‌های ظالمانه آمریکا و با علم و اطلاع و آگاهی کامل درباره تحریم‌ها و تبعات آن و با تبلیغات گسترده و دروغین و فریبکارانه و با ادعای اینکه تحریم‌ها هیچ تاثیری در تحویل خودروها ندارد و به اندازه چندین برابر پیش‌فروش‌ها قطعه در داخل کشور وجود دارد، اقدام به پیش‌فروش حدود شش‌هزارو ۴۰۰ دستگاه خودرو کرده است.اما پس از گذشت بیش از یک سال از موعد تحویل خودروها، این شرکت از تحویل خودروها امتناع کرده و به‌هیچ‌وجه پاسخ‌گوی حواله‌داران نیست و در جدیدترین اظهارنظر، اعلام کرده است که هیچ خودروی در تحویل نخواهد داد و حواله‌داران می‌توانند انصراف دهند. این در حالی است که طبق آمار رسمی بانک مرکزی، شرکت صنعت خودروی آذربایجان تا پایان اسفند ۹۷ به میزان ۲۰ میلیون دلار ارز دولتی چهارهزارو ۲۰۰ تومانی دریافت کرده است و همچنین طبق آمار رسمی ماهانه تولید خودروی منتشرشده از طرف وزارت صمت تا پایان اسفند ۹۷ تعداد سه‌هزارو ۵۷۰ دستگاه خودرو تولید کرده است.

ثبت‌نام جامانده‌های طرح اقدام ملی مسکن در اسفند

● وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه چنانچه برخی در مرحله اول طرح اقدام ملی مسکن موفق به ثبت‌نام نشده‌اند، می‌توانند در مرحله بعد که احتمالا اسفند خواهد بود، ثبت‌نام خود را انجام دهند، گفت: طرح اقدام ملی مسکن در تهرانسر لغو نشده است و ساخت‌وساز در این منطقه از تهران ادامه دارد. پس طرح تهرانسر جزء قراردادهای مشارکتی است و ثبت‌نام مجدد در این طرح بعد از اینکه پروژه کمی پیش برود، آغاز خواهد شد.به گزارش فارس، محمد اسلامی ادامه داد: چنانچه فردی قبلا مسکن داشته، اما اکنون خانه نداشته باشد، از این طرح محروم نمی‌شود، اما چنانچه این فرد قبلا از امتیازات دولتی استفاده کرده باشد، دیگر امتیازات دولتی به او تعلق نمی‌گیرد و می‌تواند از پروژه‌های مسکن مشارکتی استفاده کند.وزیر راه ضمن رد این موضوع که چنانچه شخصی در چهار سال اخیر صاحب مسکن بوده، اما اکنون خانه ندارد نمی‌تواند از امتیازات طرح اقدام ملی مسکن استفاده کند، توضیح داد: این موضوع در قانون آمده که اگر کسی فرج «م» دارد و از امتیازهای دولتی برای زمین و مسکن برخوردار شده است، دیگر نمی‌تواند از این امتیازها بهره ببرد.او درباره اقدام ملی مسکن توضیحات بیشتری ارائه کرد و گفت: کسانی که دنبال استفاده از زمین‌ها ۹۹ساله هستند، باید هزینه‌هایی جزئی پرداخت کنند. سازندگانی هم که قرارداد مشارکتی امضا می‌کنند، با توجه به شرایط شهر خودشان، باید مبالغی را پرداخت کنند که بین ۲.۵ تا ۳.۵ میلیون بوده و با توجه به شرایط متفاوت است.

آغاز طرح برخورد با کالاهای بدون شناسه از ۱۶ بهمن

● دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی از آغاز طرح برخورد با کالاهای بدون شناسه از چهارشنبه، ۱۶ بهمن، از سوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز خبر داد.به گزارش ایسنا، اوایل دی‌ماه وزارت صمت اعلام کرد همه تولیدکنندگان و تشکلهای صنعتی لوازم خانگی تولید داخل تا ۱۵ دی‌ماه فرصت دارند برای هشت گروه کالایی خود، فرایند ثبت و اخذ شناسه را انجام دهند و برای کالاهای خود شناسه دریافت کنند و بعد از این تاریخ هر کالایی که در سطح بازار شناسه کالا نداشته باشد، کالای قاچاق تلقی می‌شود.روز گذشته عباس ممرچلی، دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی، به ایسنا گفت: طبق نامه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجاری، مهلت عرضه کالاهای فاقد شناسه برای لوازم خانگی در سطح عرضه تا ۱۵ بهمن سال جاری تمدید شده بود.وی افزود: طرح برخورد با لوازم خانگی بدون شناسه شامل یخچال، فریزر، تلویزیون، ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، کولرگازی و اسپلیت، ماکروویو و ماکروفر از شاذنهم بهمن، از سوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز آغاز می‌شود.دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی ایران، کولرآبی، جاروبرقی، اتو، چرخ‌خیاطی و پکیج را از دیگر کالاهایی عنوان کرد که وزارت صمت، معدن و تجارت (صمت) اعلام کرده این کالاهای باید «فرایند ثبت و اخذ شناسه را انجام دهند و برای کالاهای خود شناسه دریافت کنند».

شرق: «عملیات بازار باز درحال‌حاضر یک نمایش است»، این ادعای کارشناسان در مواجهه با سیاست جدید بانک مرکزی است. پایان شهریور سال جاری عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی، از اجرائی‌شدن عملیات بازار باز بانکی خبر داد. در همین راستا، اعضای کمیته اجرائی این عملیات در نخستین روز مهرماه معرفی شدند و هفته اول بهمن اولین معامله اجرای عملیات بازار باز با شیوه حراج به وسیله بازار بین بانکی انجام شد. به دنبال تشکیل این بازار، برخی آن را اقدامی در راستای خدمت به اهداف بودجه‌ای دولت و برخی دیگر آن را سیاستی دلسوزانه برای کنترل تورم ارزیابی کردند. این سیاست پولی که برای نخستین‌بار در ایران اتخاذ شده است، چه با هدف جبران کسری بودجه دولت باشد و چه با هدف کنترل نقدینگی، لازم است بهره‌وری نهایی سرمایه را به همراه بیاورد؛ درحالی‌که برخی از کارشناسان در گفت‌وگو با «شرق» قاطعانه بیان می‌کنند که در اصل چیزی به اسم بازار باز که مورد استفاده سایر جوامع بوده، وجود ندارد و عملیات بازار باز فعلی شبیه یک نمایش است. به باور آنها، بانک مرکزی باید یکی از بازیگران این بازار باشد نه تنها بازیگر آن؛ در غیر این صورت چیزی به نام بازار موجودیت ندارد و نرخ‌های سود دستوری ادامه پیدا می‌کند. همچنین لازم است نرخ سود اوراق متناسب با نرخ تورم تعیین شود که در شرایط فعلی، این امکان هم وجود ندارد. در کنار اینها، برخی از این رو به بازار باز خوش‌بین بودند که نظم ایجاد می‌کند و موجب می‌شود بانک‌ها ملزم به وثیقه‌گذاری نزد بانک مرکزی باشند. در ادامه کارشناسان توضیح می‌دهند که چطور نظام‌مندی ایجادشده دوام نخواهد آورد.

نمایش بازار باز

«عملیات بازار باز فعلی نمایشی بیشتر نیست»؛ این گفته صریح میثم رادپور، کارشناس اقتصادی، درباره سیاست پولی جدیدی است که بانک مرکزی با هدف کنترل نقدینگی و کاهش تورم در پیش گرفته، او می‌گوید: اساسا عملیات بازار بازی انجام نشده است؛ اتفاقی که افتاده، این است که فرضا یک بانک اوراقی داشته و این اوراق را پیش بانک مرکزی برده و وثیقه کرده و بانک مرکزی هم با نرخی که خودش صلاح می‌دانسته، به او وام داده؛ کجای این شبیه بازار است؟

این کارشناس توضیح می‌دهد: ما دو شکل عملیات بازار باز داریم؛ یکی موقتی و یکی دائم. در حالت موقتی، باید بازاری موجود باشد. این همان بازار استقراض کوتاه‌مدت است که به آن ریسو می‌گویند. بازار ریو باید بین نهادهای مالی داغ و فعال باشد؛ در غیر این صورت، اصلا بازار باز نیست. بازار به این معناست که بانک مرکزی فقط یکی از بازیگران این بازار باشد و ممکن است حتی متوجه نباشید که دارید با بانک مرکزی معامله می‌کنید؛ شما در بازار معامله می‌کنید. فرضا شما اوراقی دارید و حالا هم به پول نیاز پیدا کرده‌اید، اما نمی‌خواهید اوراقتان را بفروشید؛ پس در این عملیات شما حاضر هستید اوراقتان را وثیقه

شرق: مخالفان بورس از چه فرار می‌کنند؟ غلامرضا مصباحی‌مقدم عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام که با سمت ریاست کمیته فقهی بورس هم او را می‌شناسند، این پرسش مهم را که این روزها بسیار در رسانه‌ها درباره آن می‌بینیم، پاسخ می‌دهد. او علت این فرار را تعارض منافع عنوان می‌کند و می‌افزاید: من تصور می‌کنم منافع شخصی آنها اقتضا می‌کند که از بورس فراری باشند. چراکه وقتی عرضه در بورس انجام شود، معاملات به صورت کاملا شفاف صورت می‌گیرد و قیمت‌ها بین بازار بورس ما و بورس‌های منطقه‌ای خیلی فراتر پیدا می‌کند. کاهش سطح سود افراد به سطحی منطقی سبب می‌شود آن دسته از معامله‌گرانی که دنبال سودهای کلان هستند از ورود به بورس استقبال نکنند. سازمان ناظر وظیفه قانونی دارد که جلوی دست‌کاری قیمتی را بگیرد و با تخلفاتی که در این زمینه به وجود می‌آید برخورد‌های قانونی شدیدی داشته باشند. بنابراین این‌طور نیست که با قیمت کالاهایی را که در بورس عرضه می‌شود از ناحیه بورس قلمداد کرد و بورس را قیمت‌گذار بدانیم. به گفته او، در بازار سرمایه عرضه محصولات به صورت شفاف است و امکان پنهان‌کردن دادوستد در این بازار وجود ندارد. عرضه‌کننده اگرچه ممکن است تعدادی شرکت خاص باشد اما خریداران نامحدود و گسترده هستند. به عبارتی بازار درهای است و چون بازار درهای و اتمی است، کشف قیمت در این بازار به سرعت و با دقت کامل صورت می‌گیرد.

● **موضوع قیمت‌گذاری اخیرا از سوی برخی فعالان اقتصادی که مخالف حضور در بورس هستند، مورد نقد قرار می‌گیرد.** این افراد با اشاره به افزایش قیمت‌ها در بورس، عرضه کالا در این بازار را موجب گرانی می‌دانند. به نظر شما این گفته چقدر اساس منطقی دارد؟

بازار سرمایه با بورس اوراق بهادار به دو بخش تقسیم می‌شود؛ سازمان بورس اوراق بهادار و شرکت‌های بورس. شرکت‌های بورس آن شرکت‌هایی هستند که مسئول خرید و فروش سهام هستند اما بورس اوراق بهادار مسئول نظارت است و صرفا نظارت می‌کند. همانند بانک مرکزی که بر بانک‌ها نظارت می‌کند. اصلا از سال ۱۳۸۴ که این تفکیک صورت گرفته هیچ‌گونه امکان دستکاری قیمتی وجود ندارد. چراکه سازمان ناظر وظیفه قانونی دارد که جلوی دستکاری قیمتی را بگیرد و با تخلفاتی که در این زمینه به‌وجود می‌آید برخورد‌های قانونی شدیدی داشته باشد. بنابراین این‌طور نیست که با قیمت کالاهای را

اقتصاد

بانک مرکزی تنها بازیگر انتخاب‌شده

نمایش بازار باز بدون تشکیل بازار

بگذارد و با یک نرخی، وام دریافت کند. در بازار هم عده‌ای عرضه‌کننده وجوه حضور دارند و به شما پیشنهادهایی می‌دهند. هرکدام پیشنهادی می‌دهند؛ مثلا یکی وام ۱۲ درصد می‌دهد، یکی ۱۳ درصد و... . بانک مرکزی هم حضور دارد و پیشنهاد خودش را مطرح می‌کند. اما درحال‌حاضر چیزی که شکل گرفته، این است که یک نفر اوراقش را جلوی بانک مرکزی گذاشته و بانک مرکزی هم نرخی را تعیین کرده است؛ این بازار نیست و دقیقا همان روند پیشین است، فقط اسم جدید دارد. او ادامه می‌دهد: برای بازار بلندمدت یا دائمی، بازار بدهی بلندمدت شما باید داغ باشد. آن چیزی که ایالت متحده آمریکا انجام داد، این بود که آمد در این بازار بدهی‌های دولتی بلندمدت، شروع به خرید در حجم زیاد کرد. ما نه چنین چیزی را داریم، نه بازار باز را داریم. اگر بازاری وجود داشته باشد، نرخ‌ها برآمده از بازار می‌شود و طبق اعتقادی که ما به بازار داریم، می‌گوییم چون بازار کارایی دارد، موجب تخصیص بهینه می‌شود و منابع با نرخ‌های مناسب به آنهایی داده می‌شود که شایسته‌تر هستند. بهره‌وری نهایی سرمایه نیز بالا می‌رود.

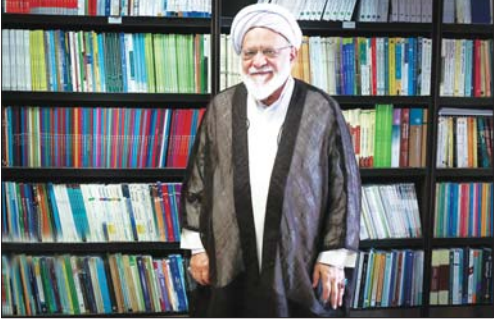
نظام‌مندی دوام نخواهد داشت

تا پیش از این، اضافه‌برداشت از بانک مرکزی برخی کسری‌های بانک‌ها را تأمین می‌کرد و بانک مرکزی هم جریمه‌هایی برای این اضافه‌برداشت در نظر می‌گرفت؛ منتهای وقتی هیچ وثیقه‌ای پیش بانک مرکزی گذاشته نمی‌شود، طبیعتا سیستم از نظم خارج می‌شود و بانک هم هر زمان کم‌وکسری داشته باشد، از این حساب برداشت می‌کند. حالا قرار بر این شده که شرط استقراض از بانک مرکزی، وثیقه‌گذاری اوراق باشد. رادپور معتقد است برخلاف گفته برخی کارشناسان، آنچه بانک مرکزی فعلا به‌عنوان عملیات بازار باز از آن یاد می‌کند، قادر نیست الزاما این نظام‌مندی را داشته باشد. او توضیح می‌دهد: فرضا بانک مرکزی از این به بعد تاکید کند که برای اضافه‌برداشت باید اوراق وثیقه بگذارد؛ در شرایطی که دارد، حتی نمی‌تواند بانک‌ها را اجبار به وثیقه‌گذاری کند. بانک مرکزی برای تسلط روی پایه پولی باید همه چیز را طوری

●

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام عده‌ای با ورود به بورس کالایی را واکاوی می‌کنند

شفافیت در بازار اتمی

که در بورس عرضه می‌شود، از ناحیه بورس قلمداد کنیم و بورس را قیمت‌گذار بدانیم. به گفته او در بازار سرمایه عرضه محصولات به صورت شفاف است و امکان پنهان‌کردن دادوستد در این بازار وجود ندارد. عرضه‌کننده اگرچه ممکن است تعدادی شرکت خاص باشد اما خریداران نامحدود و گسترده هستند. به عبارتی بازار درهای است و چون بازار درهای و اتمی است، کشف قیمت در این بازار به سرعت و با دقت کامل صورت می‌گیرد.

● **سازوکار کشف قیمتی که در بورس عرضه می‌شود، چگونه است؟** عرضه محصولات از سوی شرکت‌هایی که تأیید شده‌اند صورت می‌گیرد. باید در نظر داشته باشید که در این بازار خرید و فروش به صورت نقد انجام می‌شود و این موضوع بر کشف قیمت اثرگذار است. در واقع قیمت‌ها در بازاری کاملا رقابتی و بر اساس میزان تقاضا کشف می‌شود.

در بازار سرمایه عرضه محصولات به صورت شفاف است و امکان پنهان‌کردن دادوستد در این بازار وجود ندارد. عرضه‌کننده اگرچه ممکن است تعدادی شرکت خاص باشد اما خریداران نامحدود و گسترده هستند. به عبارتی بازار درهای است و چون بازار درهای و اتمی است، کشف قیمت در این بازار به سرعت و با دقت کامل صورت می‌گیرد.

از طرف دیگر چون این بازار نقدشوندگی بالایی دارد، قیمت‌ها بهتر از بازار واقعی کالا و خدمات به دست می‌آید. از این جهت می‌توان گفت امکان دستکاری قیمت‌ها در این بازار تقریبا وجود ندارد.

● **اتفاقا برای یک سری از محصولات مانند گندم که البته هنوز**

نظام بانکی و خود مردم به این بازار ورود کنند. این بازار هنوز کفایت لازم را برای تبیین ندارد.

● **بازار باز در شرایط فعلی کشور اصلا ممکن نیست** سید بهاالدین حسینی‌هاشمی، کارشناس بانکی، نیز بر این باور است که عملیات بازار باز شاید توانسته باشد در تجارب جهانی موفق واقع شده باشد؛ اما در شرایط فعلی کشور ما و با توجه به محدودیت در منابع ارزی، محدودیت در صادرات نفتی، دیگر تحریم‌ها و کسری بودجه دولت، در آینده نزدیک تورم بالایی خواهیم داشت و دراین‌صورت عملیات بازار باز فقط زمانی می‌تواند مؤثر باشد که نرخ سود اوراق را به صورت واقعی تعیین کند که بعید است چنین کند. این کارشناس تاکید می‌کند: به صورت دستوری و با سرکوب نرخ‌ها باز هم تکلیفی ایجاد می‌شود که برخی بانک‌ها و صندوق‌ها بخشی از این اوراق را بخرند؛ پس بازاری در پیش نخواهد بود.

او می‌افزاید: بانک مرکزی به نمایندگی از دولت دارد اوراق خزانه منتشر می‌کند و از طریق سیستم بانکی قرار است به بازار عرضه کند و بانک‌ها با خرید اوراق خزانه منتشر می‌کند و این کار سر باز برند؛ چون بانک سودشان از نرخ تورم بیشتر باشد و اگر کمتر باشد یا در حد سود سپرده‌های بانکی باشد، مردم ترجیح می‌دهند پول‌شان را در بانک نگه دارند؛ همچنین بانک‌ها هم استقبالی از آن نخواهند کرد. نرخ تورم ما حدودا ۴۰ تا ۵۰ درصد است؛ بنابراین نرخ اوراق نباید کمتر از اینها باشد؛ وگرنه از آن استقبال نخواهد شد. در کشورهایی که نرخ تورم کم است، این مسئله وجود ندارد. بازار باز ابزاری برای کنترل نرخ تورم است. چون نرخ تورم ما سه برابر نرخ سود بانکی است، دولت اگر بخواهد چنین سودی را اعلام کند، بانک‌ها دچار مشکل شدید می‌شوند و چون همه سپرده‌های‌شان را برمی‌دارند و اوراق می‌خرند که بر اثر آن سرمایه در گردش از سوی سیستم بانکی مختل می‌شود، از طرف دیگر هم این نرخ برای اوراق تورم بیشتری را به دنبال می‌آورد. در کل ما درحال‌حاضر اصلا عملیات بازار باز نداریم. تنها اتفاقی که افتاده، این است که دولت اوراق مشارکت و خزانه صادر کرد و بانک‌ها را مکلف به خرید کرد؛ نه به بورس رفت و نه در بازار ثانویه مبادله شد.

حسینی‌هاشمی ادامه می‌دهد: اگر عملیات بازار باز به شکل حقیقی آن بخواهد اجرا شود، باید قابلیت نقدشوندگی بالایی وجود داشته باشد. بانک مرکزی یا بانک‌ها که عامل نقدشوندگی هستند، باید اوراق را با سودی در حد نرخ تورم خریداری کنند؛ در غیراین‌صورت مردم تصمیم می‌گیرند پول‌شان را خودشان به کار بگیرند؛ مثل خرید سهام، ارز و زمین. هدف این است که مردم برای جبران کاهش ارزش پول، به جای این دخالت در بازار که معمولا به خطئی از سیاست‌های پولی و بانکی می‌انجامد و برای خودشان و جامعه مضر است، دولت با اوراق، کاهش ارزش پول را جبران کند. این مسئله جلوی معاملات سوداگرانه را می‌گیرد.

● **بازار باز در شرایط فعلی کشور اصلا ممکن نیست** سید بهاالدین حسینی‌هاشمی، کارشناس بانکی، نیز بر این باور است که عملیات بازار باز شاید توانسته باشد در تجارب جهانی موفق واقع شده باشد؛ اما در شرایط فعلی کشور ما و با توجه به محدودیت در منابع ارزی، محدودیت در صادرات نفتی، دیگر تحریم‌ها و کسری بودجه دولت، در آینده نزدیک تورم بالایی خواهیم داشت و دراین‌صورت عملیات بازار باز فقط زمانی می‌تواند مؤثر باشد که نرخ سود اوراق را به صورت واقعی تعیین کند که بعید است چنین کند. این کارشناس تاکید می‌کند: به صورت دستوری و با سرکوب نرخ‌ها باز هم تکلیفی ایجاد می‌شود که برخی بانک‌ها و صندوق‌ها بخشی از این اوراق را بخرند؛ پس بازاری در پیش نخواهد بود.

● **عرضه‌ای در بورس ندارد، می‌تواند مناسب‌تر از بازار واقعی باشد.** چراکه وقتی دولت گندم کشاورزان را با قیمت تضمینی خریداری می‌کند، مطالبات گندم‌کاران را با تأخیرهای چندماهه پرداخت می‌کند. از جهت نقدبودن بازار سرمایه، می‌توان گفت بورس بسیار بیشتر از بازار واقعی برای تولیدکنندگان منفعت دارد.

بله همین‌طور است. چون در بورس تا زمانی که پول پرداخت نشود، دادوستد شکل نمی‌گیرد. ابتدا متقاضی تقاضای خود را به کارگزار می‌دهد، از طرف دیگر عرضه‌کننده عرضه خود را توسط کارگزار ثبت می‌کند؛ سپس با پولی که به حساب کارگزار از طریق معامله الکترونیکی واریز می‌شود، دادوستد انجام می‌شود. یعنی معاملات و پرداخت وجوه آن در بورس فوری است.

● **پس علت مخالفت برخی از فعالان اقتصادی با عرضه محصولات در بورس چیست؟**

من تصور می‌کنم منافع شخصی آنها اقتضا می‌کند که از بورس فراری باشند. چراکه وقتی عرضه در بورس انجام شود، معاملات به صورت کاملا شفاف صورت می‌گیرد و قیمت‌ها بین بازار بورس ما و بورس‌های منطقه‌ای خیلی فراتر پیدا می‌کند و امکان خریدار خارجی وجود دارد. از این جهت آنها می‌خواهند در خارج از بورس عرضه کنند تا قدرت چانه‌زنی خود را بالا ببرند.

● **فروشندگان از عرضه محصولاتشان در بورس چه سودی می‌برند؟** سود بر اثر قیمت در بازار سرمایه شکل می‌گیرد. یعنی سودی که برای فروشندگان ایجاد می‌شود یک حاشیه سود معقول و منطقی است؛ نه یک سود دستوری. این سود روزانه هم می‌تواند نوسان داشته باشد.

● **برای صادرات محصولات می‌توان از طریق بورس عمل کرد؟** رابطه بین بورس ایران و بورس‌های خارج را به صورت گسترده فراهم نکردیم؛ یعنی این فرصت فراهم نشده است. اگر این فرصت فراهم شود، بدهی است که می‌توان از طریق ارتباط بورس‌های داخلی و خارجی برای صادرات برنامه‌ریزی کرد.

● **زیرساخت‌های آن وجود دارد؟** زیرساخت‌های آن وجود دارد و می‌توان این ارتباط را برقرار کرد. در حال حاضر متقاضیان قیمت‌ها در این بازار تقریبا به بورس ما خرید کنند. همان‌گونه که در بورس نفت اتفاق می‌افتد.

خبر

پشت پرده تعطیلی انتشار آمارهای اقتصادی به بهانه حذف موازی کاری

● در حالی که سال ۹۸ اکثر شاخص‌ها و متغیرهای کلان اقتصادی به بهانه تحریم و حذف موازی‌کاری از سوی دو مرجع مرکز آمار و بانک مرکزی منتشر نشده‌اند که بررسی اظهارات رئیس سازمان برنامه و بودجه در جلسه شورای عالی آمار جزئیات پشت پرده را نمایان می‌کند.به گزارش فارس، ۱۰ ماه تمام از سال ۹۸ می‌گذرد و هنوز رشد اقتصادی سه فصل بهار، تابستان و پاییز از سوی متولیان آماری منتشر نشده است. این تنها شاخصی نیست که در سال ۹۸ مهر محرمانه و سرنوشتی نامعلوم پیدا کرده است؛ بلکه جزئیات درآمد و هزینه بودجه متغیرهای پولی و بانکی، جزئیات تجارت خارجی و به عبارتی شاخص‌ها، متغیرهای کلان اقتصادی از دسترس عموم، کارشناسان و حتی برنامه‌ریزان خارج شده است.گفته می‌شود انتشار آمار و ارقام شاخص‌های حیاتی اقتصاد به دلیل تحریم‌ها و بیم سوءاستفاده بیگانگان حبس شده است. اگر کلدیوازه «تحریم» را بهانه ندانیم، می‌توان برای منتشرشدن بخشی از اطلاعات و داده‌ها این موضوع را صحیح دانست؛ مثلا بخش مربوط به آمار فروش نفت از بودجه را به واسطه تحریم ظالمانه و جنگ اقتصادی نابرابر که صادرات نفت کشور را هدف قرار داده است، منتشر نکرد؛ اما پسندیده نیست که جزئیات دیگر بخش‌های بودجه‌ای اعم از مالیات و دارایی‌های مالی نیز به این بهانه منتشر نشود یا آنکه متغیرهای پولی و بانکی، نقدینگی و بدهی‌ها و رشد اقتصادی را نباید به بهانه تحریم محرمانه کرد و مانع از تحلیل، برنامه‌ریزی و نقد سازنده برنامه‌ریزان و کارشناسان شد.تنها مزیت این رویکرد یک‌طرفه منتشرنکردن آمارها، از دور خارج‌کردن نظرات کارشناسی و تحلیل‌های علمی به منظور اجرائی‌کردن تک‌بعدی سیاست‌های اقتصادی تلقی می‌شود.برای بررسی بیشتر اتفاقات ماه‌های اخیر نگاه مسئولان به موضوع انتشار رشد اقتصادی کشور را مرور می‌کنیم. از سال‌های اخیر تلاش‌هایی در مرکز آمار ایران برای ایجاد یگانگی مرجع آماری شروع شد. در نهایت با برگزاری جلسات کارشناسی و تخصصی در کمیته‌های شورای‌عالی آمار، مصوباتی تهیه شد که به نظر می‌رسد همین مصوبات منشا اختلافات و منتشرشدن آمار رشد اقتصادی از سوی بانک مرکزی است.بررسی جزئیات مباحث مطرح‌شده در پنجاهونهمین جلسه شورای‌عالی آمار در تاریخ ۲۲ مرداد ۹۸ با موضوع حذف موازی‌کاری و تولید و انتشار آمارهای رسمی مانند شاخص قیمت (تورم) و حساب‌های ملی (رشد اقتصادی) به ریاست نوبخت و با حضور رئیس مرکز آمار ایران، معاون اقتصادی بانک مرکزی و وزارت اقتصاد نشان می‌دهد که رئیس‌جمهور و تیم اقتصادی دولت (با توجه به نظر معاون اقتصاد وزیر اقتصاد و بانک مرکزی، مشخص نیست منظور از تیم اقتصادی چه افرادی هستند) موافق تشکیک آماری نیستند؛ به‌همین‌علت رئیس سازمان برنامه و بودجه از جایگاه رئیس شورای‌عالی آمار بهترین بهره‌برداري را کرده است.نوبخت در این جلسه ناراحتی رئیس‌جمهور در تشکیک و انتقاد از صحت آمارهای رسمی را روایت می‌کند و با ابراز تأسف می‌گوید مطلع باشید که این بحث در دولت بارها مطرح شده و باعث ناراحتی رئیس‌جمهور هم شده است. در تیم اقتصادی تصمیم‌گیری شد که آمار نرخ تورم و رشد اقتصادی صرفا از سوی مرکز آمار ایران تهیه و اعلام می‌شود.

● **فایل صوتی منتشرشده مربوط به پرواز اوکراینی نیست**

● مدیرکل سوانح سازمان هواپیمایی کشوری گفت: تیم بازرسی فنی سقوط هواپیمای اوکراینی در اقدامی عجیب، فایل صوتی محرمانه مکالمه خلبان یکی از پروازهای هم‌زمان با پرواز هواپیمای اوکراینی را منتشر کرد.به گزارش مهر، یک خبرنگاری اوکراینی در اقدامی غیرحرفه‌ای، فایل صوتی محرمانه مکالمه خلبان یک پرواز داخلی هواپیمایی آسمان را که هم‌زمان با پرواز اوکراینی در حال انجام بوده است، منتشر کرد.در این فایل صوتی، خلبان پرواز هواپیمایی آسمان به زبان فارسی به برج مراقبت می‌گوید شاهد نور شلیک موشک و همچنین انفجار پس از آن است، ولی برج مراقبت از وجود چنین موضوعی اظهار بی‌اطلاعی و سپس ۹ بار تلاش می‌کند با خلبان هواپیمای اوکراینی ارتباط بگیرد، ولی پاسخی دریافت نمی‌کند.البته این فایل صوتی چند ساعت گذشته در شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان مکالمه خلبان پرواز اوکراینی با برج مراقبت در حال بازنشر است.در همین ارتباط، حسن رضایی‌فر، مدیرکل سوانح سازمان هواپیمایی کشوری، در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، با بیان اینکه سازمان هواپیمایی کشوری از انتشار چنین فایلی مطلع و متعجب شده است، گفت: این فایل از مجموعه اسنادی بوده که در تیم مشترک بررسی سانحه هوایی در اختیار گروه کارشناسان اوکراینی قرار گرفته است.